

אנשי קיבוץ סער ביום ובית: הדייג ראובן, התופרת מלכה, הדייג כרוך, הטבחית חייקה, הפחח נתן גלב כל יורדיים: אימה

ח'אטרוו

גפ'י חובבים - עוז

בכל העולם נודע ערך גדול לתיאטרון החובבים, ואחדים מהם אף גרמו למהפכה לא מעטות באמנות הבמה. בארץ לא רק שתנועת החובבות בתיאטרון אינה מפותחת, היא אף אינה זוכה לתשומת הלב שמקדישים לה במדינה תרבותית. יתכן שהסיבה לכך היא שלמעשה התיאטרון כולו בארץ, הוא פרט לעובדה שהשחקנים מקבלים בו משכורת (של רעב), נחזן בתכונות רבות של חובבות.

יחס זה הוא בלתי מוצדק לחלוטין. לא רק שהתיאטרון של החובבים משמש מעין לכוונת חובבים, הוא מסוגל, כיוון שאינו תלוי בקופה, לשמש במה נסיונית בעלת כמדים רחבים. לדוגמה: הצגת יום ובית, שהמחברת והבמאית שלה, שולמית בתדורי, מכנה אותה "נסיון דראמטי מחיי קבוצת דייגים בראשית הדייג בארץ".

נפסנו בארץ, הוצגו בכנר. בתדורי, תושבת משמר העמק, קבלה את חינוכה התיאטרוני בבית מדרשו של מקס רינהארט, לשם נסעה, ברשות הקבוץ, כאמצע שנות ה-30.

כאשר חזרה ארצה, לא פנתה אל התיאטרון המקצועי, היא הוסיפה לעבוד בכל ענפי המשק, אך הקדישה הרבה מזמנה הפנוי לעבודה כלהקות חובבים בהתיישובות העירי.

היא נתקלה בקושי העומד בפני במאים רבים המבקשים את המקורי: מחסור במח' זות ארצישראלים. בתדורי מצאה פתרון פשוט: היא כתבה בעצמה שורה של מח' זות, מהם שנים שנפסלו על ידי הצנזורה הבריטית: המשפט ואניה טווער, אבל הוצ' גו בחרשה, ברלין, ניויורק ומקומות רבים בארץ.

פורקן בעולם דמיוני. על נסיונה ה' אחרון מספרת בתדורי: ים ובית הוא נסיון לתת כסוי דראמטי לאותו מאמץ חלוצי מיוחד במינו, שנדרש מכל אלה, אשר אמרו ואמר לכבוש את הים לדייג העברי והקבוצי. אף אם נפדף כספרות עמים אחרים, אשר קשרו את קיומם בים זה וזרות, תמיד נמצא בה אותה נימה מיוחדת — האימה המקנת בלב כל יורדיים מפני הבלתי נודע. כיצד מדברים אנשינו את אותה האימה בכוח ההשתרשות והחברות — זהו נושא המחזה. **דראמה מקורית עשירה.** בתדורי מצאה שיטה פשוטה ויעילה להפריד בין הדמיון והמציאות. היא מתחנה באמצע ה' במה, רשת דייגים. כאשר רצתה שבנוריה יגלו 'פחשבותיהם, המעמידתם מאחורי הרשת. אולם החידוש בהצגה איננו להטות ישר זה, כי אם העובדה שהמחברת הניחה לאנשי הקבוץ לשחק את הדראמה שלהם. היא לא הלכה בדרך הרגילה, לפיה מתאמים את ה' דמויות לתפקידים. היא בחנה קודם כל את הדמויות, הקימה את להקת החובבים בקבוץ, אחר שורה סביבה עלילה מלאה בעיות.

כך, סבורה בתדורי, אפשר לספק דראמה מקורית עשירה: גארת קטעי חיים והבעיות של היומיום, על ידי האנשים החיים אותם. אם אפשר לדון את הרעיון לפי הצלחת נסיונה של בתדורי בקבוץ סער, שזכה ל' תגובה חיובית, הרי שהוא בהחלט בריבצוע, עלול לפתוח דף חדש ומעניין בחוברת הדקה והולה של התיאטרון העברי.

• ים ובית, כתוב ומבוים בידי שולמית בתדורי, לפי פסוק מאת אהרון מגן. תפאור רה: יחיאל פלוצר. מוצג בקבוץ סער.

קולנוע

איטליה

יופי במקום איכות

בשנת 1914 הדהים את העולם סרט כביר בשם כביריה, שנכתב על ידי גבריאלה ד'א' גונציו המשורר האיטלקי הנודע, נחשב למעין הלף עם הרנח. הסבות להצלחת הסרט: אורכו הבלתי רגיל אותם הימים (למעלה משעה) שפע התפאורות, המספר העצום של מש' תתפים.

היתה זאת תחילתו של "הסרט האמנותי" — נסיון ליצור, באמצעים כספיים גדולים, פיוט של הבנ, היתה זו גם התחלה לתקופת שלטונו (הקצרה) של הסרט האיטלקי.

באמצע המלחמה העולמית הראשונה עבר מרכז ההסטה העולמי מאירופה להוליווד, ולאחר מזה, בתקופת מוסולוני, לא רק שה' סרט האיטלקי לא יכול לתחר באמריקאי, הוא אף לא הצליח לעמוד במערכה מול

גינה לוזובברניג'ה בראש כל סרט: אשה יפה

יצירות הקולנוע של גרמניה, צרפת ואפילו ארצות קטנות כדניה, שבדיה, אוסטריה.

אנשים שנאספו ברחוב. כשלונו של הסרט האיטלקי באותה תקופה לא היה תו' צאה של משבר כלכלי. להיפך, מוסוליני, שהיה, כמו לנין, חסיד גדול של הסרט, בנה ברומא את הסינטיטה (עיר הקולנוע), האול' פנים המפוארים ביותר באירופה. אבל ה' רסים שהופקו בהם היו, (מלבד אחד או שנים, ביניהם: כתר הברזל) חסרי ערך אמנותי. רק לאחר מלחמת העולם השנייה, בה נהרסו

כליל האולפנים הגדולים, החל העולם שוב להתעניין בקולנוע האיטלקי. הפעם משכו את תשומת לב ההמונים לא סרטו הפאר כי אם היצירות שהופקו באמצעים פשוטים, בהש' תתפות שחקנים לא מקצועיים.

הנשים היפות שמלאו את הסרטים האיטל' קים בתקופת השפל, נעלמו. במקומן באו אנשים פשוטים שנאספו, במקרים רבים, ברחוב, הוכיחו עצמם שחקנים מעולים.

אולם האיטלקים אינם יכולים להיות לנצח בלי שחקניות יפות שיופין המדהים עומד ביחס הפוך לכשרונן. אנשי הקולנוע ברומא החליטו השנה להציף את העולם בסרטים חס' רי ערך, אבל שבהם מופיעות נערות איטלקיות נאות בבגדים המסתירים רק מה שאי אפשר שלא להסתיר. הסטרה: רכישת לב המור' גים הרחבים ביותר באירופה ובעיקר בא' מריקה, מולדת הולאר.

התוצאה הראשונה: השנה חלה ירידה באיכות הסרט האיטלקי, עלתה (בעיני קהל אנגלי הטעם) — קרנו של הקולנוע הצרפתי: אם פלישתן של העינים היפות והגופות חס' טובים לסרט האיטלקי, תביא לירידתו האמי' גותית — זה יתברר תוך זמן קצר ביותר.

סרטים

"המלך"

המלך בסרט (המבוסס על מחזה מפורסם, שכבר הוסרט פעם — בשנת 1933, בהשתת' פות ויקטור פראנסן, ריימו, גאבי מורלי, אלחיריה פופסקו) הוא מושלה של מדינה מרכזאירופית דמיונית, המגיע לצרפת לבי' קור ממלכתו, מכשיר את הקרקע להסכם מסחרי בחזרי השינה של אשתו ואהובתו של חבר פרלמנט צרפתי בעל השפעה.

המהדורה הנוכחית של הסרט מבוססת, מבחינת העלילה והבדיחות, על קודמתה, אולם הפעם, בגלל נוכחותו של מוריס שבא' ליהה, בתפקיד המלך העליו, נוספו שירים מספר, שהוא שר אותם בסגנון המיוחד שלו.

אף על פי שהמלך הוא יותר תיאטרון מצולם מאשר סרט, הריהו תיאטרון משובח ביותר. סטירות פוליטיות אינן עתה באופנה, אולי משום שלא בהוליווד ולא מעבר למסך הברזל קיימת אפשרות ללגלג על המשטרים השונים. דוקא מושם כך, המלך הוא סרט שיש לקדם אותו בכרכה.

"ללא תקוה"

הפעם גיימס מייסון, בעל המבט המאיים, הוא רופא מיואש הגונב סכום כסף גדול מכנופית שודדים, נמלט למכסיקו בחברתה של נערה (מרטה תורן). הוא גר בכפר קטן ואט אט (הסרט מודחל) חוזר אליו כבודו העצמי. הוא יוצא להחזיר את הכסף, אבל (לפי כל חוקי הצנזורה ההוליוודית) משלם בעד פעשעו במחנה. בנקודה זאת (לפי כל חוקי האמנות) מת גם הסרט, לאחר גסיסה ארוכה מדי.

העולם החדש

המלך כולנו הרוצחים
הנהר האדם השלישי
אורות דועכים

אנשים

צו הרופא

המוסמך האחד לרבנות מבין חברי הממ' שלה, הוא דוקא איש מפא"י, שר המשטרה, **כביר שיטרית**. עוד עיסוק מיוחד במינו שלו השר: הוא פורט, בשעות הפנאי, על כלי מוסיקלי בלתי מקובל בין מדינאים: העוד, הגיטרה הערבית.

לתפקיד חדש במשרד החוץ יעבור **ראובן רפני**, שהיה קצין העתונות של משרדו. ה' סיבה: מתוך רוגז על התקפת מצה באחת ממסיבות העתונאים, מסר הצהרה בשם ה' ממשלה. ההצהרה היתה מנוגדת לדעתו של שר החוץ.

עם חילופי השרים במשרד המסחר וה' תעשייה פרש המזכיר הכללי של המשרד **יהושע אריאלי**, קבל סטיפנדיה מסעם אר"ם להשתלמות בכלכלה בארצות הברית.

כשהופיע **ישעיהו פרדר**, החיכ הפרוג' רסיבי שלא רצה להיות שר, במזנון הכנסת שתקן ומתנזר מאכילה, נתגלה כי מנתח שניים הוציא לו שן, השאיר דלקת בלסת. נאנח פרדר: "הוא אסר עלי לאכול, לעשן ועוד כל מיני דברים..."

נעמי בן דוד, בתה בת ה-11 של הרק' דנית יהודית אורנשטיין נבחרה מבין מאות תלמידי בית ספר לשחק את תפקיד ה"כוכבת הצעירה בסרט על אם יהודיה באירופה שאיב' דה את בתה, מגלה אותה בארץ. משנשאלה מה תעשה בשכרה, העולה של שכר הוריה (10 ל"י ליום) ענתה, תוך פיזול לעבר אמה: אם יהיה סכום עגול, יכניסו אותו לבנק, להב' טיח בו את המשך חינוכה האמנותי. אולם אם יהיה משהו מעל לסכום עגול, תשתמש בו כדי לקנות "כל מיני דברים שאין בהם צורך, ושאמא לא מרשה לי לקנות, כמו ארנך מפלסטיק..."

פקודת הבמאי

שנתיים אחר ספר שיריו הראשון הוציא **צ' (מוט וחלום) ברמזי** את ספר שיריו ה' שני, שפספיו הוגבלו ל-500 בגלל המחסור בנייר. שם הספר, אין פרוזום שחורים, לקוח מדברי קרל מרקס, עיטורי הספר לקוחים מידיה של אשת כרמי, הפסלת **שושנה היימן**, שלחחה את 11 השירים בתשעה חיתוכי עץ. המיוחד בשירים — שנושאם הם ילדי פליטים במוסד צרפתי המתפנה לשם הקמת מעבדות אטום — כתיבתם הריאליס' טית. דוגמא:

אני רוצה לרקוד בנך, אתה.
אנדריי אני, ולא בובון
אם לא תתני מיד — ארטיב שוב במטה
וכולם ימותו מהסרחון.

שחקן הוליווד, **קליפטון ווב**, חזר למ' קום מושבו הקבוע, ניויורק. לאחר שנים בשמש הקליפורניאית. אמר ווב: "קליפורניה יפה. גם שושנה היא יפה. אבל אני יכול להביט בשושנה זמן מסוים, אחר כך אני רוצה לירוק בה..."

סרטה הראשון שהופק בגרמניה של שח' קנית הקולנוע הגרמנית **אורסולה פים**, המתפרסמת עתה בהוליווד, עומד להיות מו' צג בכל רחבי ארצות הברית. הסיבה: השח' קנית שוחה בו ערומה. היא מסבירה את הובר כך: "זאת היתה הופעתי הראשונה על הבד ואני עשיתי כל מה שציוו עלי..."